

Sygn. akt III U 403/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2020r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
------------------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2020r. w Suwałkach na posiedzeniu niejawnym

sprawy **M. B.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział wB.

o świadczenie uzupełniające

w związku z odwołaniem M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 17 kwietnia 2020 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 403/20

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 17.04.2020r. odmówił M. B. prawa do świadczenia uzupełniającego.

Zgodnie z art. 1 ust. 3, art. 2 i art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 31.07.2019r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz.U. z 2019r. poz. 1622), świadczenie uzupełniające przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

1) zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i :

- ma obywatelstwo polskie lub

- posiada prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeśli jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub

- jest cudzoziemcem legalnie przebywającym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,

2) ukończyła 18 lat,

3) jest niezdolna do samodzielnej egzystencji,

4) nie jest uprawniona do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych lub jest uprawniona do takich świadczeń o charakterze innym niż jednorazowe, jeśli łączna kwota tych świadczeń wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczną instytucję właściwą do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem renty rodzinnej, przyznanej w okolicznościach, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zasiłku pielęgnacyjnego oraz dodatków i świadczeń wypłacanych wraz z tymi świadczeniami na podstawie odrębnych przepisów, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, nie przekracza kwoty 1.600zł miesięcznie.

Świadczenie uzupełniające nie przysługuje osobie, która jest tymczasowo aresztowana lub odbywa karę pozbawienia wolności. Nie dotyczy to osoby, która odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Natomiast Zakład odmówił M. B. prawa do świadczenia uzupełniającego, ponieważ komisja lekarska Zakładu orzeczeniem z dnia 10.04.2020r. orzekła, że nie jest on niezdolny do samodzielnej egzystencji.

W lapidarnym odwołaniu od tej decyzji M. B. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do świadczenia uzupełniającego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnione nie można uznać było.

Odwołujący się nie jest bowiem niezdolny do samodzielnej egzystencji. Tak mianowicie wynika z opinii biegłych sądowych lekarzy, które Sąd uzyskał w toku niniejszego postępowania.

Przed przystąpieniem do omówienia opinii należy wskazać, iż M. B. (ur.(...)) od 01.10.1997r. jest uprawniony do okresowych rent z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (ostatnio od 01.07.2016r. do 31.05.2021r.), a w okresie od 01.03.2001r. do 31.03.2004r. był również uznany za okresowo niezdolnego do samodzielnej egzystencji.

Biegły lekarz sądowy z zakresu nefrologii prof. dr hab. med. J. B. zaopiniował, iż z nefrologicznego punktu odwołujący się jest w pełni zdolny do samodzielnej egzystencji i nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Jest on osobą młodą ((...)lata wobec średniego wieku populacji pacjentów HD w Polsce) i z rzadko spotykaną niewielką ilością i nasileniem somatycznych schorzeń współistniejących, jak na tę grupę pacjentów. Wskazał, iż z analizy dokumentacji medycznej wynika, iż nie wymagał w istocie hospitalizacji leczniczej z przyczyn nefrologicznych (i w istocie - z żadnych innych) w ostatnim okresie ambulatoryjnej hemodializoterapii. Kwestię kluczową stanowi to, że jest on pacjentem zgłoszonym już (po relatywnie krótkim okresie ponownej dializoterapii) do przeszczepienia nerki allogenicznego do systemu Poltransplant, po przejściu restrykcyjnej i szczegółowej procedury kwalifikacyjnej. Tak szybka kwalifikacja do KTx świadczy o jego optymalnym do osiągnięcia i bardzo dobrym - w tej złożonej sytuacji klinicznej - stanie zdrowia, gdyż zaledwie 10-15% pacjentów przewlekle hemodializowanych jest kandydatami do przeszczepienia nerki i wykluczane są osoby z istotnymi przeciwwskazaniami zdrowotnymi i psychicznymi, których nie stanowią w żadnej mierze skargi subiektywne, sytuacje przeszłe i niedokumentowane.

Biegła lekarz sądowa z zakresu okulistyki dr n. med. I. B. rozpoznała u odwołującego się stan po operacji zaćmy obu oczu z wszczepieniem sztucznych soczewek dotorebkowo (oko prawe operowane w dniu 20.12.2017r. a oko lewe w dniu 12.03.2018r.), zez oraz oczopląs. Zaopiniowała, że stwierdzone schorzenia okulistyczne nie powodują u odwołującego się konieczności trwałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych tj. że jest on zdolny do samodzielnej egzystencji. Ze względu na schorzenia okulistyczne odwołujący się jest

samodzielny i nie wymaga konieczności sprawowania opieki, która oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej, karmienia lub wykonywania czynności samoobsługowych.

Biegła poparła stanowisko komisji lekarskiej ZUS z dnia 10.04.2020r., że rozpoznane dysfunkcje naruszają sprawność organizmu w stopniu istotnym i mają charakter przewlekły. Badany nie wymaga jednak stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Biegła lekarz sądowa z zakresu neurologii dr n. med. T. P. rozpoznała u odwołującego się mózgowie porażenie dziecięce pod postacią niedowalenia policzkowego lewostronnego bardziej wyrażone w kd lewej oraz napady nieświadomości do obserwacji i leczenia. Zaopiniowała, że rozpoznane schorzenia nie powodują u odwołującego się niezdolności do samodzielnej egzystencji. Do wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego nie wymaga on pomocy osoby drugiej. Dolegliwości ze strony schorzeń neurologicznych w sposób istotny i trwałe nie ograniczają u odwołującego się zdolności do wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego, jak higiena osobista, jedzenia, przygotowywanie posiłków, komunikacja z otoczeniem, gdyż wykonuje je samodzielnie. Nie może to zatem stanowić podstawy do uznania niezdolności do samodzielnej egzystencji. Odwołujący się urodził się z mózgowym porażeniem dziecięcym pod postacią niedowładu połowiczego lewostronnego i zaadaptował się do tego schorzenia. Biegła wskazała, iż obecnie nie ma w aktach sprawy danych, iż jego stan neurologiczny istotnie się pogorszył, zatem z punktu widzenia neurologa nie ma podstaw do uznania niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Biegły lekarz sądowy z zakresu gastrologii dr n. med. W. J. rozpoznał u odwołującego się: kamice pęcherzyka żółciowego, torbiele wątroby, przewlekłe zapalenie błony śluzowej żołądka i dwunastnicy, zapalenie przełyku A wg klasyfikacji LA, otyłość, przewlekłą hemodializoterapię (w oczekiwaniu na ponowny przeszczep nerki) oraz stan po operacji zaćmy obu oczu. Zaopiniował, iż rozpoznane schorzenia układu pokarmowego występujące u odwołującego się nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych. Biegły wskazał na brak danych wskazujących na pogorszenie stanu zdrowia w zakresie rozpoznawanych schorzeń przewodu pokarmowego od czasu badania odwołującego się przez komisję lekarską ZUS z datą 10.04.2020r. Biegły wskazał, iż rozpoznawane torbiele wątroby nie mają wpływu na funkcjonowanie wątroby, na co wskazują prawidłowe wyniki testów wątrobowych zawarte w aktach sprawy, nie opisywano też objawów niewydolności wątroby. Uwidocznione w badaniu endoskopowym zmiany zapalne przełyku, żołądka i dwunastnicy nie wpływają w istotny sposób na funkcjonowanie przewodu pokarmowego. Również otyłość (obecnie stopnia pierwszego) nie narusza sprawności organizmu odwołującego się w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Jak wypowiedział się Sąd Najwyższy choćby w wyroku z dnia 14.03.2007r. III UK 130/06, w sprawie o świadczenie rentowe to ustalenia biegłych lekarzy sądowych dostarczają sądowi wiedzy specjalistycznej, koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenia rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości. Nie można przyznać świadczeń rentowych wbrew opinii biegłych lekarzy sądowych. Odnosi się to oczywiście i do świadczeń uzupełniających, gdyż są swoistymi świadczeniami rentowymi.

Podobnie wypowiedział się również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12.01.2010r. I UK 204/09 i z 24.02.2010r. II UK 191/09. Sąd bowiem musi zawsze kierować się ustaleniami biegłych lekarzy sądowych, którzy posiadają w tym względzie specjalistyczną wiedzę.

Sąd tymczasem podzielił wszystkie opinie biegłych sądowych, gdyż zostały sporządzone przez lekarzy o specjalnościach w leczeniu chorób, na które cierpi odwołujący się i wszystkie one są jednoznaczna w swojej wymowie.

Biegli wydający opinie w sprawie uwzględnili aktualny stan zdrowia odwołującego się i przekonywująco wywiedli, choć wydając opinie jedynie w oparciu o dokumentację medyczną, iż stopień naruszenia sprawności organizmu odwołującego się nie uzasadnia uznanie go za niezdolnego do samodzielnej egzystencji. Opinie sporządzone przez biegłych o specjalnościach odpowiednich do rozpoznanych u odwołującego się schorzeń, nie zawierają braków i

zostały sporządzona rzetelnie, ze znajomością rozpatrywanych kwestii. Schorzenia, na które cierpi odwołujący się nie powodują u niego niezdolność do samodzielnej egzystencji i konkluzje te wynikają wprost z dokumentacji medycznej, która została zgromadzona w sprawie. Wszystkie opinie zostały sporządzone w oparciu o dokumentację medyczną, gdyż sytuacja pandemiczna w kraju powoduje szczególne utrudnienia. Niemniej analiza przeprowadzona przez wszystkich biegłych, jak i Sąd, nie pozostawia wątpliwości, co do stanu zdrowia odwołującego się i braku niezdolności do wykonywania czynności życia codziennego bez pomocy innych osób.

Odnośnie niezdolności do samodzielnej egzystencji trzeba wskazać na niebudzące wątpliwości w tym względzie stanowisko Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wyrażone wyrokiem z dnia 02.10.2013r., III AUa 390/13 zgodnie z którym „w sprawie o dodatek pielęgnacyjny nie jest decydująca sama ilość schorzeń, lecz skutek, jaki one wywołują w świetle oceny niezdolności do samodzielnej egzystencji. Sam termin "niezdolność do samodzielnej egzystencji" zdefiniowany został w art. 13 ust. 5 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 153,poz. 1227 ze zm.), jako spowodowanie naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Termin ten ma szeroki zakres przedmiotowy. Obejmuje bowiem opiekę, oznaczającą pielęgnację, czyli zapewnienie ubezpieczonemu możliwości poruszania się, odżywiania, zaspokajania potrzeb fizjologicznych, utrzymywania higieny osobistej itp. oraz pomoc w załatwianiu elementarnych spraw życia codziennego, takich jak robienie zakupów, uiszczanie opłat, składanie wizyt u lekarza. Wszystkie zaś powyższe elementy łącznie wyczerpują treść terminu "niezdolność do samodzielnej egzystencji".

O takim zaś stanie rzeczy odnośnie odwołującego się mówić nie można. W żadnej bowiem obecnej medycznej dokumentacji lekarskiej odwołującego się taki stan rzeczy, na co zwrócili uwagę biegli lekarze sądowi, nie wynika. Nie ma mianowicie w tej dokumentacji takich adnotacji aby stwierdzić że jednocześnie, łącznie wobec odwołującego się należałoby mu zapewnić możliwość poruszania się, odżywiania, zaspokajania potrzeb fizjologicznych, utrzymywania higieny osobistej itp. oraz pomoc w załatwianiu elementarnych spraw życia codziennego, takich jak robienie zakupów, uiszczanie opłat, składanie wizyt u lekarza

Notabene do opinii biegłych odwołujący się nie zgłosił żadnych zastrzeżeń ani uwag. Nawet nie wskazywał na czym polega jego niezdolność do samodzielnej egzystencji.

Stosownie do treści art. 148¹ §1 kpc rozpoznano sprawę na posiedzeniu niejawnym, bowiem treść tego artykułu pozwana na to sądowi, jeżeli uzna, że ze względu na całokształt zgłoszonych twierdzeń i wniosków można to uczynić.

Mając więc powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie.

PW/mt